

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

จากอดีตจนถึงปัจจุบันการเมืองของประเทศไทยเรามีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง โดยเฉพาะชุดของรัฐบาลในการเข้ามาบริหารประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาของเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเมื่อมีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลนโยบายก็เปลี่ยน หลักในการบริหารก็เปลี่ยน และยังมีการปฏิรูปการศึกษาพร้อมยังประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง 2545) โดยในมาตรา 39 มีสาระสำคัญประการหนึ่งของ 39 กำหนดว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” ซึ่งทำให้สถานศึกษา มีอิสระในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ มีการรวบรวม และจัดระบบข้อมูลวางแผน และดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง 2545)

การบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นการบริหาร และจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลาง เพื่อนำมาบริหารสถานศึกษาเองโดยตรง ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณที่ได้รับก่อให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในการบริหารงานด้านงบประมาณของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก จากรายงานการวิจัยของ (ประกาย ศรีไชย, 2550, การบริหารงานการเงิน โรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี) ปัญหาที่พบคือ ไม่มีการออกหลักฐานในการรับเงิน การดำเนินงานมีขั้นตอนมากทำให้ล่าช้า เจ้าหน้าที่การเงินขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการนำส่งเงิน การเก็บเอกสารไม่เป็นระเบียบ ยากต่อการค้นหา และขาดการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง (พระมหาธรรมาบุญ คุณจินดา, 13 ตุลาคม 2550, บทความเรื่อง

การบริหารงานงบประมาณ เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีพัฒนาการ และความรู้ความสามารถให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารงานให้สอดคล้องตามนโยบายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ตามขอบข่าย และภารกิจของการบริหารงานงบประมาณประกอบด้วยงาน 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ดังนี้

1. การจัดทำ และเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
3. การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
6. การบริหารบัญชี
7. การบริหารพัสดุ และสินทรัพย์

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 227 คน จาก 227 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ในปีการศึกษา 2552 เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยไม่กำหนดสัดส่วนของกลุ่ม (Non-Proportional Stratified Random Sampling) เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนน้อย ผู้ศึกษาจึงกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 114 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 114 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรต้น คือ

- 1.1 เพศของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1.1 เพศชาย
 - 1.1.2 เพศหญิง
- 1.2 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2.1 ประสบการณ์ 1-9 ปี
 - 1.2.2 ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ประกอบด้วยงาน 7 ด้านดังนี้

- 2.1 การจัดทำ และเสนอของบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน
- 2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ
2. คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในเวลาที่แตกต่างกันไม่ทำให้คะแนนแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ภาระงานที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อการประมาณการรายรับที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลางนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 แบ่งออกเป็น 7 ด้านดังนี้

การจัดทำและเสนอของบประมาณ หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นข้อมูล ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อเสนอของบประมาณ กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ความสำเร็จให้สอดคล้องกับการเสนอของบประมาณ และจัดทำแผนงาน/โครงการ และกิจกรรม ให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิต และผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดทำกรอบประมาณ การรายจ่ายระยะปานกลางเพื่อเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา

การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การประมาณการรายจ่ายระยะปานกลาง ให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจัดโดยการลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ และกำหนดวงเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และ จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนตามแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณโดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงาน หมายถึง การทำแผนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้เงินงบประมาณ และเงินนอก งบประมาณพร้อมจัดทำรายงาน และข้อสรุปผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และเสนอ ปัญหาที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ รายงานการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และ การจัดหาแหล่งทรัพยากรบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายในท้องถิ่นและท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพ ในการสนับสนุนเพิ่มทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้เงินกองทุน เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารการเงิน หมายถึง การจัดทำแผนการเบิกจ่ายเงินประจำปีของสถานศึกษา การจัดทำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการเงินของสถานศึกษา การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของสถานศึกษา และการจัดเก็บรักษาเงินสดของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงการคลัง

การบริหารการบัญชี หมายถึง การจัดทำ และการจัดหาแบบพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับ การบัญชีของสถานศึกษา การสรุปบัญชีประจำวันของสถานศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และรายงานการตรวจสอบความถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของ

การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ ตามระเบียบที่กำหนด จัดทำทะเบียนคุม ระเบียบและคู่มือแนวปฏิบัติในการใช้พัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา จัดเก็บ บำรุงรักษา ซ่อมแซมพัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง และสินทรัพย์ การตรวจสอบพัสดุ และสินทรัพย์ พร้อมจำหน่ายพัสดุ และสินทรัพย์ตามระเบียบ พร้อมจัดทำรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สภาพการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานในขอบข่าย/ภารกิจการบริหารงานงบประมาณทั้ง 7 ด้านในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

สภาพการบริหารการจัดทำและเสนอของบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อเสนอของบประมาณ กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จให้สอดคล้องกับการเสนอของบประมาณ และจัดทำแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิต และผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายระยะปานกลางเพื่อเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

สภาพการบริหารการจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการประมาณการรายจ่ายระยะปานกลางให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจัดโดยการลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ และกำหนดวงเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณโดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

สภาพการบริหารการตรวจสอบ ติดตามประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการทำแผนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลค่าใช้จ่ายงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณพร้อมจัดทำรายงาน และข้อสรุปผลการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และเสนอปัญหาที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ รายงานการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สภาพการบริหารการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการจัดหาแหล่งทรัพยากรบุคคล หน่วยงานองค์กร ภายในท้องถิ่น และท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพในการสนับสนุนเพิ่มทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานการใช้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สภาพการบริหารการบริหารการเงิน หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการจัดทำ แผนการเบิกจ่ายเงินประจำปีของสถานศึกษาการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการเงินของสถานศึกษา การตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงินของสถานศึกษา และการจัดเก็บรักษาเงินสดของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง

สภาพการบริหารการบริหารการบัญชี หมายถึง การดำเนินงานในการบริหาร การจัดทำ และการจัดหาแบบพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของสถานศึกษา การสรุปบัญชีประจำวันของสถานศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และรายงานการตรวจสอบความถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของสถานศึกษาเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจัดส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกรมบัญชีกลางตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด

สภาพการบริหารการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง การดำเนินงานในการบริหารการจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ ตามระเบียบที่กำหนด จัดทำทะเบียนคุม ระเบียบ และคู่มือแนวปฏิบัติในการใช้พัสดุ และสินทรัพย์ของสถานศึกษา จัดเก็บ บำรุงรักษา ซ่อมแซมพัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง และสินทรัพย์ การตรวจสอบพัสดุ และสินทรัพย์ พร้อมจำหน่ายพัสดุ และสินทรัพย์ตามระเบียบ พร้อมจัดทำ รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่เป็นไปตามขอบข่าย/ภารกิจการบริหารงานงบประมาณทั้ง 7 ด้านในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

ปัญหาการบริหารการจัดทำ และเสนอของบประมาณ หมายถึง อุปสรรคในการบริหารการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อเสนอของบประมาณ กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จให้สอดคล้องกับการเสนองบประมาณและจัดทำแผนงาน/โครงการและกิจกรรมให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิต และผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ

ปัญหาการบริหารการจัดสรรงบประมาณ หมายถึง อุปสรรคในการบริหาร การประมาณการรายจ่ายระยะปานกลางให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจัดโดย การลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ และกำหนดวงเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับวงเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนตาม แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณโดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารการตรวจสอบ ติดตามประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงิน และ ผลการดำเนินงาน หมายถึง อุปสรรคในการบริหารการทำแผนการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณพร้อมจัดทำรายงาน และข้อสรุปผลการ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และเสนอปัญหาที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จรายงาน การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

ปัญหาการบริหารการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง อุปสรรคในการบริหารการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการจัดหาแหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กรภายใน ท้องถิ่น และท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพในการสนับสนุนเพิ่มทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานการใช้เงินกองทุนเพื่อ การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปัญหาการบริหารการบริหารการเงิน หมายถึง อุปสรรคในการบริหารการจัดทำ แผนการเบิกจ่ายเงินประจำปีของสถานศึกษาการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการเงิน ของสถานศึกษา การตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงินของสถานศึกษา และ การจัดเก็บรักษาเงินสดของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง

ปัญหาการบริหารการบริหารการบัญชี หมายถึง อุปสรรคในการบริหารการจัดทำ และการจัดหาแบบพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของสถานศึกษา การสรุปบัญชีประจำวันของ สถานศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และรายงานการตรวจสอบความ ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของสถานศึกษาเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจัดส่ง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกรมบัญชีกลางตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด

ปัญหาการบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง อุปสรรคในการบริหาร การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ ตามระเบียบ ที่กำหนด จัดทำทะเบียนคุม ระเบียบ และคู่มือแนวปฏิบัติในการใช้พัสดุ และสินทรัพย์ของ สถานศึกษา จัดเก็บ บำรุงรักษา ซ่อมแซมพัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง และสินทรัพย์ การตรวจสอบ พัสดุ และสินทรัพย์ พร้อมจำหน่ายพัสดุ และสินทรัพย์ตามระเบียบ พร้อมจัดทำรายงาน ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์เขต 3 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 หมายถึง ส่วนราชการที่เกิดขึ้น จากการแบ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศึกษาศึกษาธิการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดการศึกษากำกับดูแลสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

สภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็กของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน